

a/a

Broj: 1364/48

Z A P I S N I M

sa sastanka sekretara sreskih odbora A.F.Ž-a, održanog 5 juna 1948 godi-
na Glavnom Odбору A.F.Ž-a Sastankom je rukovodila drugarica Olga Marasović

Prisutni:

1. Lize Traub, sekretar sreskog odbora A.F.Ž-a Visoko. Sada povjerenik socijalnog odjeljenja Sreskog Narodnog odbora. Predviđjena za profesionalca s tim da je plaća sreski odbor N.F.
2. Bose Tošić, sekretar sreskog odbora A.F.Ž-a Sarajevo. Profesionalac, plaćena od sreskog odbora N.F.
3. Mira Čepinac, sekretar gradskog odbora A.F.Ž-a, domaćica, predviđjena za profesionalca s tim da je plaća gradski odbor N.F.
4. Reda Stojanović, sekretar sreskog odbora A.F.Ž-a, činovnik Sreskog narodnog odbora, postavljena privremeno za sekretara. Na njeno mjesto predviđjena je druga žena.
5. Ljubica Bogeljić, pretsjednica sreskog odbora A.F.Ž-a Vareš.
6. Vinka Kovačević, sekretar Sreskog odbora A.F.Ž-a Sokolac, tehnički sekretar Sreskog odbora N.F.
7. Jozefina Kraljević, sekretar Mjesnog odbora A.F.Ž-a Fojnica, učiteljica / Drugarica je prisutna mjesto Nade Alaupović, sekretara sreskog odbora žena/

Dnevni red:

1. Stanje organizacije po srezovima poslije izbora
2. Sprovedjenje u život odluka Centralnog odbora po pitanju organizacije sreskih odbora žena.
3. Razno.

Po prvoj tački dnevnog reda govorila je :

Lize Traub, sekretar Sreskog odbora A.F.Ž-a Visoko:

Prije izbora organizacija žena bila je prilično mrtva. Rad je bio neorganizovan, a sresko rukovodstvo nije se osjećalo. Tokom izborne kampanje, organizovane su seoske konferencije po izbornim jedinicama. Narodni front pomogao je u sprovođenju izbora negdje više, negdje manje, i to je zavisilo od jačine frontovskih organizacije po mjesnim odborima. Po mjesnim odborima formirane su prosječno po 4 izborne jedinice. U seoske odbore birano je 7 do 20 žena, prema veličini područja. U gradu Visokom birani su kvartovski odbori, dok gradski odbor nije biran. U preksi se pokazalo da gradski odbor žena nije pružao dovoljna pomoć kvartovskim odborima, te je zato rad žena u Visokom bio vrlo slab. Sada će sreski odbor rukovoditi direktno sa kvartovskim odborima. Održana je sreska konferencija, na kojoj je bilo prisutno 95 žena. Izabran je sreski odbor žena, u koji su ušle slijedeće drugarice: pretsjednica, sekretar, blagajnik, statističar, po jedna drugarica iz Kekoje i Brase

kao i rukovodioci sekcija. Pred seoske odbore postavljen su konkretni zadaci: ~~ixxxx~~ čišćenje kuća, uređjaj sela, pripreme za dječiju nedelju i čitalačke grupe. Prakse je pokazala da i žene sa sela dolaze teško na sresku konferenciju, ili uopšte u udaljena mjesta.

Tošić Bosa, sekretar sreskog odbora APŽ-a Sarajevo:

Prije sprovođenja izbora rad na srezu bio je prilično zamro. U toku predizborne kampanje agitacija je sprovedena dobro. Narodni Front uzeo je punog učesća u pripremanju za izbore. Da bi predizborne kampanje uspjela što bolje, na teren je upućeno 60 drugarica koje su dobile konkretna zaduženja za sprovođenje izbora na nekoliko izbornih jedinica. Tamo gdje organizacija Narodnog fronta i organizacija žena dobra, izbori su uspjeli 100%. Od 12.080 žena, koliko ih ima ukupno na srezu, glasalo je 9.654. Izabrano je 156 seoskih odbora u koje je birano 7 do 8 drugarica. U veće odbore birano je i 10 do 12 drugarica. Sreski izvršni odbor ima 32 žene a plenum 124 žene. Na sreskoj izbornoj konferenciji bilo je preko 400 delegata. Poslije uspjele konferencije mnoge žene dobile su volju za rad. Na konferenciji je postavljeno nekoliko najvažnijih zadataka. Sveke sedmice održavaju se sastanci seoskih odbora. Obilazak seoskih odbora i njihovo učvršćenje, biće najglavniji zadatak. Formirane su radne čete žena za izgradnju zadružnih domova. Žene se odjeću odgovorne prema radu te učestvuju u svim akcijama masovno. Žene pomažu u donošenju hrane na radilišta. Sada se vrši popis trudnica. Da bi se tim ženama pomoglo biće otvorene prihvatne stanice u Srednjem i Trnovu. U Trnovu će se izvršiti pregled svih trudnica. Neki dan je formiran sekretarijat u koji je ušlo 6 žena. One su većinom iz sreskog narodnog odbora. ~~Križanxxx~~ Najveća poteškoća u radu ovog odbora je to, što nema sjedišta.

Čepinac Mira, sekretar gradskog odbora APŽ-a Zenica:

U toku predizborne kampanje održan je seminar ženama agitatoricama, a zatim plenum gdje je donešen plan za sprovođenje izbora. Poslije toga održane su odjelne konferencije na kojima se govorilo o značaju izbora. Ove agitatorke pomogle su sprovođenje izbora na srezu. U gradu, izbori su uspjeli i sve žene osim bolesnih izašle su na izbore. 9 maja održani su izbori za gradski odbor APŽ-a. Tom prilikom održan je referat o II Kongresu žena, o vaspitanju djeve, o radu M.D.F.Ž..

U nove odjelačke odbore birane su mlađe drugarice, jer su starije aktivistkinje dobrim dijelom otišle u privredu. Sekretari i predsjednici odjeljačkih odbora ušli su u gradski izvršni odbor. Na taj način održavaće se veza između gradskog odbora i odjeljačkih odbora. Poslije izbora organizacija žena oživila je. Mo se najbolje vidi iz mnogobrojnog učešća žena na raznim akcijama koje sprovodi Narodni front. Poslije izbora pred žene su postavljeni zadaci: da se izvrši popis nepismenih oforme čitalačke grupe kroz koje će se uzdizati politička svijest žena. Priprema se predavanje "Vaspitanje djece kod kuće i u porodici". Ovo predavanje održaće se na sastancima čitalačkih grupe. Osim toga na čitalačkim grupama preradjivaće se govor druga Sterog, Rodoljuba Colakovića itd.. Postavljeno je da se likvidira nepismenost među ženama iako je kampanja narodnog prosvjećivanja završena. Na odjeljačkim konferencijama održane su konferencije žena, gdje su žene tražile pravilno rješenje stanbenog pitanja za radnice koje dolaze sa sela i rade u preduzeću. One ~~žene koje~~ stanuju pod teškim okolnostima /u jednoj sobi po 15 žena/, dok s druge strane špekulanti - neradnici stanuju u lijepim i velikim prostorijama. Žene su energično tražile da se ovi špekulanti isele iz zgrada. Među ostalim zadacima koji su postavljeni, donešen je zaključak da se otvore 4 obdaništa u 4 kvarta za one žene koje učestvuju u radnim brigadama. One će za vrijeme rada donositi djecu u ta obdaništa, te će im na taj način biti omogućeno veće učešće u akcijama. Donešen je zaključak da se posveti velika pažnja uzdizanju odjelačkih odbora žena. Sastancima odjeljačkih odbora žena prisustvovalaće uvijek žene iz gradskog odbora. Za ove sastanke odbornice će se morati dobro spremati. U toku "Dječije nedelje" biće izvršeno nekoliko zadataka na kojima je organizacija žena uspjela da okupi čak i one žene, koje nikad ne izlaze na akcije. U toku "Dječije nedelje" biće otvorene dvije čitaonice "Majka i dijete".

Vinka Kovačević; sekretar Sreskog odbora AFŽ-a Sokolac:

Predizborna kampanja bila je vrlo živa. U sprovođenju agitacije uzeli su učešća i drugovi iz sreskog odbora Narodnog fronta. Izabrana su 62 seoska odbora, u koje je birano 8 do 9 drugarica. Na sreskoj izbornoj konferenciji učestvovalo je 237 drugarica. Rad poslije izbora je oživio. Žene učestvuju na izgradnji zadrugnih domova i u pripremama za dječiju nedelju. Velika poteškoća u radu organizacije je ta što nema sekretara profesionalca.

Boga) -ó Ljubica, pretsjednica sreskog odbora AFŽ--a Vareš:

Izbiri za seoske odbore provedeni su vrlo slabo a negdje i nikako. Na sreskoj izbornoj konferenciji bilo je 150 žena. Rad poslije izbora nije oživio. Ne osjeća se rad sreskog rukovodstva. Vrasa između grada Vareša i Majdana je vrlo slaba. Treba postaviti sekretara profesionalca. Bilo bi potrebno da u Vareš dođe neka drugarica iz Glavnog odbora koja bi pomogla u radu ženama Vareša.

~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~

Zaključci:

U Visokom je trebalo formirati odjeljačke odbore i gradski odbor žena radi pružanja veće pomoći ženama grada Visokog. Prema tome sreski odbor ne bi trebao da rukovodi radom žena direktno, nego preko gradskog odbora žena. Grad Visoko je industrijski centra, te radi toga treba da ima gradski odbor žena. Pogriješno je formiran sreski odbor AFŽ--a Visoko. Prema uputstvima koja su izdane prilikom sprovođenja izbora, u sreski izvršni odbor treba da udje do 30 drugarica. Iz izvještaja drugarice Lize vidi se da ta uputstva nisu pre radjena, jer se ne pravi nikakva razlike između sreskog odbora i sekretarijata. Sekretarijat je uže tijelo sreskog odbora i ono se sastoji od žena koje imaju konkretna zaduženja u radu. Seoske konferencije i sastanke sa seoskim odbornicama treba održavati prema mogućnostima kako je to ženama najzgodnije. Na srezu Visočkom mogu postojati i punktovi /Breza-Kakanj i Visoko/, gdje treba pozivati seoske odbornice na savjetovanja, seminare, predavanja itd.. Seoske konferencije treba održavati samo na selu pa čak i po zaseocima. Ukidanjem mjesnih odbora žena pred sreske odbore žena postavija se ozbiljan zadatak u podizanju seoskih odbora. Sreski odbori treba da imaju više plana i sistema u radu. U sprovođenju zadataka treba biti uporan.

Poslije podnošenja izvještaja prešlo se na drugu tačku dnevnoga reda. Drugarica Olga dala je uputstva u sprovođenju u život odluka Centralnog odbora AFŽ--a po pitanju reorganizacije sreskih odnosno gradskih odbora žena.

I na kraju prešlo se na razno. Drugarice su usvojile raspodjelu novca koji treba poslati Glavnom odboru za lječilište žena na Ilidži. Neki srezovi su povisili određene svote. Tako će Visoko dati 4.000 a ne 2.000 Dinara, Sokolac 4.000 iako Glavni odbor nije predvidio ništa i srez Zenice 3.000. Sreski odbor Sokolac poslaće jednu ženu u prvoj partiji.